

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Klein Duimpje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 14 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 25-3-2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Voorschool Klein Duimpje. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: [...]

L RK-nummer: 491597691

Totaal aantal doelgroepeuters: 6

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind zich zichtbaar ontwikkelt.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van de voorschool legt aan de gemeente uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren ouders te weinig om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding en de pedagogisch medewerkers betrekken ouders te weinig bij de kwaliteit van de voorschool. Ze informeren ouders te weinig en ze vragen ook niet aan ouders hoe zij vinden dat het gaat. Bijvoorbeeld of ze tevreden zijn over de pedagogisch medewerkers en wat ze van de thema's en activiteiten vinden.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Voorschool Klein Duimpje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
  - V Voldoende
  - G Goed
- .....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Voorschool Klein Duimpje

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Voorschool Klein Duimpje als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Voorschool Klein Duimpje is één van de lokaties van Stichting Peuterwerk en gehuisvest in het MFA Noorderbreedte in Nieuw Buinen. In dit gebouw is ook obs De Poolster gehuisvest. De onderzochte locatie heeft meerdere peutergroepen. Tijdens dit onderzoek waren er 12 peuters aanwezig, waarvan 6 doelgroepeuters.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 13-03-2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Wij verwachten van de houder dat zij de verbeterpunten in dit rapport meeneemt in haar kwaliteitszorg systeem.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Voorschool Klein Duimpje.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de inrichting van een thematafel. Daarmee wordt de leeromgeving nog uitdagender en stimulerender voor de peuters. Daarnaast ontwikkelen de leidsters eigen thema's naast die in de methode gebruikt worden. Het verdient aandacht deze thema's op een zelfde manier vorm te geven als de thema's uit de methodiek zodat het aanbod van voldoende niveau blijft.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De medewerkers bespreken vier keer per jaar de ontwikkeling van de peuters met de intern begeleider. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is dat de voorschool de observatiegegevens gebruikt in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Daarnaast staat in het jaarplan beschreven dat er gewerkt gaat worden met handelingsplannen. De invoering daarvan zou een duidelijke versterking van deze standaard kunnen realiseren.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun

speel- en leerproces.

OP4. (Extra) ondersteuning

De standaard (extra) ondersteuning waarderen we als voldoende.

Als de peuters zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen de pedagogisch medewerkers voor (doorverwijzing naar en aanmelding bij) externe zorg. Een voorbeeld hiervan is logopedie. Tijdens dit onderzoek was er één peuter waarbij dit traject is opgestart.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de peuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels nieuwsbrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is dat voorschool en de basisschool zorgen voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Daarbij gaat het om een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

Daarnaast kunnen pedagogisch medewerkers de ouders meer betrekken bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen onvoldoende doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen, maar door het (papieren) instrument is dit onvoldoende effectief. De voorschool weet daarbij wel of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren wordt gedragen. Daarnaast is er een bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Daarnaast verantwoordt zij zich over haar zorgbeleid. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de informatie en communicatie naar ouders middels het ouderportal. De ouders die wij spraken vertelden dat er nog weinig via deze partal wordt gecommuniceerd en zij zo onvoldoende op de hoogte zijn van de activiteiten op de voorschool.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie van voorschool Klein Duimpje grotendeels op orde is. Ze waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Voorschool Klein Duimpje als voldoende. We zien een bevestiging van onze inspanningen. Tegelijkertijd willen we ons blijvend ontwikkelen en zijn we altijd op zoek naar verbeterpunten. Wij zullen dan ook zeker de verbeterpunten uit dit rapport van Voorschool Klein Duimpje meenemen in ons kwaliteitszorgsysteem.

Algemeen beeld van de inspectie:

De pedagogisch medewerkers houden rekening met wat de peuters nodig hebben. Ze werken met een programma waarmee ze de ontwikkeling van de kinderen stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Daarnaast is er op de voorschool aandacht voor de speelhoeken, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De ouders die geïnterviewd zijn, gaven aan dat zij tevreden zijn over de opvang en gaven aan dat hun kind zich zichtbaar ontwikkelt.

Verbeterpunten naar aanleiding van kwaliteitsonderzoek:

De structuur zoals beschreven in het zorgbeleid (Stichting Peuterwerk) per locatie (implementeren en) borgen; jaarlijks momenten organiseren (kwaliteitsbijeenkomsten) voor pedagogisch medewerkers, dit zorgbeleid te bespreken en pedagogisch medewerkers te ondersteunen bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van handelingsplannen.

Dit is een vast onderdeel van ons pedagogisch overleg, maar heeft meer aandacht en tijd. Dit staat voor 2019 hoog op de agenda.

Ontwikkelingsresultaten:

Doelen opstellen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kind populatie.

Mede door de invulling van digitaal kindvolgsysteem zullen wij dit het komend jaar gaan implementeren. Het invoeren en invullen van handelingsplannen hopen wij in de toekomst te kunnen doen in combinatie met een nieuw digitaal observatiesysteem, die weer verbonden is met de ouderportaal die wij hanteren.

Ouderbetrokkenheid:

Ouders van VVE peuters actief/actiever betrekken bij de stimulering van de ontwikkeling van hun kind door mogelijkheden van VVE Thuis te onderzoeken en dit te organiseren.

Het VVE ouderbeleid wordt nu gehanteerd voor de brede organisatie. We zullen de ouderpopulatie van iedere locatie in kaart brengen en

hier specifiek het beleid op aan passen. (locatiegericht)
Daarnaast hebben wij in het pedagogisch werkplan van iedere locatie ook werkwijzen vastgelegd voor het verhogen van de ouderbetrokkenheid. Wij organiseren voor ouders bv. themaochtenden, boekenpret, nieuwsbrieven, een ouderavond. Tevens maken we onder andere gebruik van Whatsapp groepen, recent de ouderportaal en documenteren we met foto's om ouders meer bij de dagelijkse gang van zaken te betrekken.

Samenwerking voor- en vroegschool:

Samenwerking kan versterkt worden door het creëren van een doorgaande lijn in het pedagogisch handelen. Daarnaast zou de warme overdracht verbeterd kunnen worden, door hier de ouders bij aan te laten sluiten. Verder vind er afstemming plaats rondom de thema's/activiteiten die in de voor – en/of vroegschool plaatsvinden.

Jaardoelen:

Naast dat Peuterwerk per regio werkt met jaardoelen, hebben wij vanaf 2019 ook actieplannen ingesteld per locatie. Hierin worden de doelen op zorg / VVE opgesteld en per kwartaal geëvalueerd. Dit wordt per voorschool opgenomen in een eigen actieplan.